

Katarzyna Grysińska

**Sprawozdanie z konferencji
pt. Twórcy i animatorzy muzyki
na Pomorzu i Kujawach
Bydgoszcz 18-19 kwietnia 2002 r.**

Od 1990 r. przy Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego działa Pracownia Kultury Muzycznej Pomorza i Kujaw zajmująca się gromadzeniem i dokumentowaniem danych dotyczących kultury muzycznej wspomnianego regionu. Pracownia, którą kieruje prof. dr Anna Nowak, regularnie organizuje sesje konferencyjne poświęcone tej tematyce. W dniach 18-19 kwietnia 2002 r. odbyła się 6. Sesja naukowa nt. *Twórcy i animatorzy muzyki na Pomorzu i Kujawach*. Wspomnieć należy, że poprzednie sesje poświęcone były między innymi tradycjom muzyki instrumentalnej na Pomorzu i Kujawach (2001), śpiewacztwu polskiemu na Ziemi Bydgoskiej (2000), muzyce i życiu muzycznemu Pomorza i Kujaw (1996).

Współorganizatorem tegorocznej sesji była Katedra Teorii Muzyki i Kompozycji. Do współpracy zaproszono grono historyków z Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Liczne grono referentów stanowili stali współpracownicy Pracowni. Obrady odbywały się w auli Akademii Muzycznej przy ul. Słowackiego 7. W imieniu organizatorów zebranych powitała prorektor ds. dydaktycznych Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, prof. Maria Murawska. Uroczystego otwarcia sesji dokonała prof. dr Anna Nowak. Zaproszenie do uczestnictwa w obradach przyjęli: posłanka Barbara Hyla-Makowska, Stefan Pastuszewski, prof. dr hab. Adam Bezwiński z UMK w Toruniu i prof. dr hab. Włodzimierz Jastrzębski z Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego.

Pierwszy dzień konferencji poświęcony był muzykom i animatorom Bydgoszczy. Obrady rozpoczął prof. dr hab. Franciszek Mincer, wskazując na związki pomiędzy brzmieniem nazwisk mieszkańców dawnej Bydgoszczy a ich praw-

dopodobnymi muzycznymi zajęciami. Mgr Rajmund Kuczma zaprezentował dokonania cechu krawców i szewców w szerzeniu muzyki w Bydgoszczy. Szczególną uwagę w swoim wystąpieniu zwrócił na rodziny Jaworskich i Gonczarzewiczów, którym to poświęcona została również towarzysząca sesji wystawa zorganizowana w dużej mierze z materiałów prywatnych należących do Rajmunda Kuczmy. Z kolei mgr Aleksandra Kłaput-Wiśniewska zajęła się muzykami wojskowymi i rolą, jaką odegrali w kształtowaniu się zawodowych zespołów muzycznych w Bydgoszczy w latach 1945-1956. Po przerwie mgr Marek Rzepa przybliżył działalność radiową Arnolda Rezlera, długoletniego dyrygenta Orkiestry Symfonicznej Rozgłośni Polskiego Radia w Bydgoszczy. Referent zaprezentował słuchaczom, pochodzące z 1951 r., fragmenty utworów między innymi Bacha, Straussa, Chopina w wykonaniu wspomnianej orkiestry pod dyrekcją Rezlera. Po tym muzycznym akcencie mgr Eleonora Sienkiewicz-Bloch przedstawiła sylwetki długoletnich dyrektorów szkół muzycznych w Bydgoszczy - Heleny Stefaniak-Sempołowicz i Wacława Splewińskiego. Działalność pedagogiczną i muzyczną dyrektora Andrzeja Lechnio omówiła mgr Julita Szalach. Po przerwie obrady wznowiła dr Dorota Przech odczytem poświęconym skrzypaczce Marcie Sucheckiej, zaś śpiewaczkę Reginę Kirkiłło-Stacewicz przedstawiła mgr Anna Szarapka. Referat dotyczący bydgoskiego epizodu w życiu Hugo Riemanna wygłosiła dr Barbara Gogol-Droźniakiewicz. Prof. dr hab. Barbara Janiszewska-Mincer zajęła się chórzystami niemieckimi działającymi w Bydgoszczy w II poł. XIX w. Bydgoskie koncerty słynnych kompozytorów i muzyków przełomu XIX i XX w. znalazły odzwierciedlenie w wystąpieniu dr Barbary Gogol-Droźniakiewicz. Na zakończenie pierwszego dnia obrad przewidziano Koncert Muzyki Polskiej. W programie znalazły się utwory współczesnych bydgoskich kompozytorów w wykonaniu bydgoskich muzyków. Wystąpili: Witold Kawalec, Renata Ratajczak, Marcin Kopczyński, Maria Murawska oraz Chór Kameralny Akademii Muzycznej w Bydgoszczy pod dyrekcją Elżbiety Wtorkowskiej.

Drugi dzień sesji poświęcony był muzykom i animatorom regionu kujawsko-pomorskiego. Obrady rozpoczęła mgr Katarzyna Grysińska, która poświęciła swoje wystąpienie muzyce, muzykom i muzykowaniu w kujawsko-pomorskich dworach ziemiańskich. Dokonania Anieli hrabiny Potulickiej w krzewieniu kultury muzycznej wśród wieśniaków omówił mgr Rajmund Kuczma. Z kolei dr Tomasz Kawski zajął się twórcami i animatorami muzyki wyznania mojżeszowego na Kujawach w XIX i XX w. Sylwetki inowrocławskich organistów:

Jana Gałdyńskiego, Wacława Ciesielskiego i Stanisława Dziadula przedstawił mgr Mirosław Cieśnik. Żnińskich twórców i animatorów muzyki w latach 1900-2000 ukazała w swoim wystąpieniu mgr Maria Markiewicz, natomiast dyrygentów i kapelmistrzów amatorskiego ruchu muzycznego w Grudziądzu dr Anna Janosz-Olszowy. Po przerwie obrady wznowił mgr Edmund Mikołajczak, który zaprezentował kujawskie ścieżki rodu Sużyńskich. Następnie wystąpiła mgr Mirosława Cieśnik z odczytem ukazującym jednego z członków muzycznego rodu Krzymińskich, skrzypka i zduna Edmunda Krzymińskiego. Jak wyglądało rodzinne muzykowanie u Kalinowskich? Odpowiedzi na to pytanie udzielił referat dr. Ryszarda Nowickiego. Jako ostatni głos zabrał mgr Stefan Ścisłowicz poświęcając swoje wystąpienie Franciszkowi Gierszewskiemu, w 20-lecie śmierci.

W sumie uczestnicy sesji wysłuchali 21 referatów. Obrady zakończono dyskusją plenarną. Wykazała ona niewątpliwie, że organizowanie podobnych sesji jest doskonałą formą motywacji do gromadzenia materiałów celem utworzenia planowanej przez Pracownię Kultury Muzycznej Pomorza i Kujaw bazy danych o życiu muzycznym regionu. Uwidoczniała również nie opracowane jeszcze zagadnienia z poruszanej tematyki, ale przede wszystkim uaktywniła miłośników muzyki i tradycji muzycznych w mniejszych miejscowościach regionu. Organizatorzy przewidują publikację drukiem materiałów z omawianej sesji w Zeszytach Naukowych Akademii Muzycznej w serii *Z badań nad muzyką i życiem muzycznym Pomorza i Kujaw*.